

Jerzy Dereń

Osiąganie zdolności operacyjnych przez Dowództwo Wojsk Specjalnych (DWS) w kontekście realizacji celów politycznych określonych w Strategii Bezpieczeństwa RP

Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego 5, 199-213

2010/2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Osiągnięcie zdolności operacyjnych przez Dowództwo Wojsk Specjalnych (DWS) w kontekście realizacji celów politycznych określonych w Strategii Bezpieczeństwa RP¹

Decyzja o utworzenie Dowództwa Wojsk Specjalnych była wynikiem podjętego przez Polskę zobowiązania na szczycie NATO w Rydze w 2006 r. pełnienia, od 2011 r., roli państwa ramowego w operacjach specjalnych Organizacji Sojuszu Północnoatlantyckiego. Sposób jego organizacji umożliwia realizację zadań wynikających z pełnienia przez Polskę tej funkcji, planowana struktura organizacyjna Wojsk Specjalnych jest optymalna i odpowiada potrzebom oraz możliwościom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, których ostateczny kształt dostosowany jest do standardów NATO. Problemem jest natomiast wywiązywanie się z sojuszniczych i koalicyjnych zobowiązań w zakresie osiągania przez Wojska Specjalne zadeklarowanych zdolności.

Wstęp

Utworzenie w 2007 roku Wojsk Specjalnych stanowi spełnienie narodowych ambicji politycznych, wynikających z nowych uwarunkowań międzynarodowego środowiska bezpieczeństwa. Znalazła ona wyraz w postaci formalnoprawnych zapisów w zobowiązaniach sojuszniczych, dokumentach strategicznych Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej oraz *Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*². Ich rolę w polskich siłach zbrojnych podkreślił również minister obrony narodowej, stwierdzając między innymi, że celem działań kierownictwa resortu jest dążenie do rozwoju [...] *ich zdolności*

¹ Oprócz inspiracji naukowych autora, intencją napisania tego artykułu było podkreślenie roli przedwcześnie zmarłego w katastrofie smoleńskiej Przyjaciela i Komandosa – Dowódcy Wojsk Specjalnych Generała Włodzimierza Potasińskiego w opracowanie „Białej Księgi” na temat stanu przygotowywania Dowództwa Wojsk Specjalnych (DWS) do osiągnięcia certyfikacji zdolności operacyjnych NATO. O determinacji śp. Generała w osiąganiu postawionych celów przez DWS niech świadczą słowa wypowiedziane nad jego mogiłą, po tragedii Smoleńskiej przez ministra obrony narodowej Bogdana Klicha: *Wgrzyzałeś się jak bulterier w nogi swoich przełożonych, aby warunki te zapewnili, aby było wystarczająco dużo środków i dobrej woli, by Wojska Specjalne stały się naprawdę tym markowym towarem naszego kraju.*

² *W kontekście trwającej wojny z terroryzmem szczególnego znaczenia nabierają Wojska Specjalne, jako najlepiej przygotowane do działań przeciwko zagrożeniom asymetrycznym oraz do współpracy z innymi wyspecjalizowanymi instytucjami i organami działającymi w systemie bezpieczeństwa państwa. Należy wspierać rozwiązania mające na celu efektywne wykorzystanie tego rodzaju wojsk.*” Cyt. za: *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, ppkt 99, s. 24.

do prowadzenia operacji specjalnych w układzie narodowym, sojuszniczym i koalicyjnym [...] sformowanie kolejnych zespołów bojowych w Jednostkach Wojskowych: GROM, KOMANDOSÓW i FORMOZA oraz Jednostki Wsparcia Dowodzenia i Zabezpieczenia [...] eskadra działań specjalnych ze składu Sił Powietrznych³. Zgodnie z tą zapowiedzią Wprowadzone zmiany pozwolą na wzrost zdolności do prowadzenia samodzielnych operacji specjalnych oraz dowodzenia narodowym i sojuszniczym komponentem wojsk specjalnych⁴. Deklaracja szefa resortu obrony przybrała postać swoistej „Mapy Drogowej”⁵, która określiła harmonogram realizacji tego celu. Zgodnie z przyjętymi założeniami Polska miała stać się regionalnym dowództwem operacyjnym dla sił specjalnych państw członkowskich NATO. Ówczesny ich dowódca, ś.p. generał Potasiński, zakładał, że cel ten uda się osiągnąć do roku 2012. Jednak praktyczna jego realizacja, a zwłaszcza wykonanie szczegółowych etapów (wynikających z realizacji celów sił zbrojnych oraz porozumień bilateralnych) napotyka wiele trudności⁶. Największym zagrożeniem dla realizacji tego celu są sukcesywnie wprowadzane niekorzystne zmiany, które ograniczają możliwości osiągnięcia pełnych zdolności operacyjnych (FOC) w kluczowych obszarach⁷.

1. Rola Wojsk Specjalnych w doktrynie NATO i polskich koncepcjach reformy sił zbrojnych

Kierunki rozwoju oraz struktura organizacyjna sił zbrojnych jest zawsze odzwierciedleniem charakteru i specyfiki ich przyszłych zadań oraz przyjętych koncepcji prowadzenia walki. W przypadku państw członkowskich NATO i Unii Europejskiej wynikają one z wymagań, jakie nakłada strategia tych organizacji oraz skorelowanych z nimi narodowych koncepcji ich wykorzystania. Kierowane do sił zbrojnych państw członkowskich wymogi sojusznicze są pokłosiem decyzji Paktu w sprawie zwiększania jego zdolności obronnych, w tym zdolności prowadzenia działań ekspedycyjnych prowadzonych przez mo-

³ B. Klich, *Reforma systemu dowodzenia i struktur sił zbrojnych RP w latach 2009–2018.*, Zeszyty Naukowe AON nr 4(73) 2008, s. 7.

⁴ *Ibidem*, s. 7.

⁵ Potwierdzenie rozwijania zdolności operacyjnych, w tym misji i zadań Wojsk Specjalnych znajdujemy w odpowiedzi ministra, udzielonej marszałkowi Sejmu, na interpelację poselską w sprawie dowództwa Wojsk Specjalnych. Stwierdził on, że powstanie nowego rodzaju sił zbrojnych było nie tylko odpowiedzią na coraz precyzyjniej identyfikowane obszary nowych zagrożeń związanych z *wewnętrznymi i zewnętrznymi aspektami bezpieczeństwa kraju, lecz także wyrazem naszych ambicji narodowych w tym obszarze*. Zob. Interpelacja poseł Anny Sobeckiej w sprawie dowództwa Wojsk Specjalnych (SPS-023-7077/08)

⁶ Przewidywał je również gen. Potasiński, czemu – między innymi – dał wyraz w wywiadzie dla Polski Zbrojnej. Stwierdził on, że [...] *Najważniejszym mankamentem jaki występuje obecnie, to tempo naboru odpowiednich ludzi. Proszę pamiętać, że musimy mieć dwie zmiany. Kiedy jeden skład dowództwa i jego wsparcia jest na misji drugi musi być w kraju*. Zob. http://www.polska-zbrojna.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=3095:

⁷ Podkreślił to m.in. Michael G. Vickers, asystent sekretarza obrony USA do spraw operacji specjalnych i konfliktów o niskiej intensywności oraz zdolności współzależnych (SOLIC&IC). Zob. wywiad M. G. Vickersa dla „Polski Zbrojnej” nr 17 z 26 kwietnia 2009.

bilne i zaangażowane technologicznie komponenty zbrojne⁸. Zgodnie z tym założeniem priorytetowym celem wprowadzanych w polskiej armii zmian jest profesjonalizacja i doskonalenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do podjęcia i prowadzenia działań obronnych, w tym w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego, oraz udziału w operacjach pokojowych, stabilizacyjnych i antyterrorystycznych⁹. Jak podkreślono w *Wizji Rozwoju Sił Zbrojnych do 2030 roku: Charakter przyszłych zagrożeń przyczyni się do wzrostu znaczenia Wojsk Specjalnych. Z tego też powodu będą one zajmowały coraz istotniejszą pozycję w strukturze organizacyjnej SZ RP. Będą to siły o najwyższym stopniu gotowości bojowej, dostępności i poziomie wykszolenia. Wojska te będą prowadzić operacje specjalne na lądzie, morzu, w powietrzu zarówno samodzielnie, jak i wspólnie z innymi rodzajami sił zbrojnych (komponentami). Wojska Specjalne będą posiadały zdolność do uderzeń na newralgiczne obiekty i osoby o znaczeniu strategicznym, ratowania zakładników, obezwładniania sieci transmisji danych i urządzeń informatycznych, a także zakłóceń spójności systemów obronnych*¹⁰. Tak rozumiana rola Sił Specjalnych powoduje, że konieczne są zmiany organizacyjne i strukturalne, zakładające docelowy przygotowanie tego rodzaju sił zbrojnych do prowadzenia operacji specjalnych w układzie narodowym, sojuszniczym i koalicyjnym. Tym samym zasadnicze zmiany obejmują formowanie kolejnych zespołów bojowych oraz Jednostki Wsparcia Dowodzenia i Zabezpieczenia Wojsk Specjalnych¹¹. Pozwoli to na zwiększenie zdolności operacyjnych do samodzielnego zabezpieczenia operacji specjalnych na poziomach taktycznym i operacyjnym, osiągnięcie zdolności do dowodzenia operacjami przez Dowództwo Wojsk Specjalnych na poziomie strategicznym oraz kompleksowego ich zabezpieczenia i prowadzenia walki w wymiarze informacyjnym. Podkreślić należy, że taką formę przeobrażeń Dowództwa Wojsk Specjalnych przewidują (w sposób bezpośredni bądź pośredni) także priorytety rozwoju sił zbrojnych na lata 2009-2012. Zakładają one przecież:

- przygotowanie podstaw formalnoprawnych i organizacyjnych zapewniających osiągnięcie profesjonalizacji Sił Zbrojnych RP;
- doskonalenie systemu obrony powietrznej;
- kontynuowanie modernizacji technicznej w oparciu o programy operacyjne i programy uzbrojenia;
- **utrzymanie wysokiego poziomu wykszolenia Wojsk Specjalnych;**
- realizację zobowiązań sojuszniczych oraz udział Sił Zbrojnych RP w rozwijaniu zdolności obronnych UE;

⁸ Szczyt waszyngtoński 1999, Inicjatywa Zdolności Obronnych (*Defence Capabilities Initiative – DCI*), dotycząca zobowiązań na rzecz modernizacji. Podczas kolejnego szczytu w Pradze, w 2002 r. ogłoszono *Prague Capabilities Commitments* (zobowiązania praskie). Podjęto decyzję o powołaniu Sił Szybkiego Reagowania (NRF). Patrz: „Rocznik Strategiczny”, 2002/2003, s. 169-172.

⁹ Informacja o planowanych zmianach dyslokacyjnych wynikających z programu rozwoju sił zbrojnych RP w latach 2007-2012 oraz jego aneksów, Zob. *Program Rozwoju Sił Zbrojnych RP* na lata 2007–2012, Zarząd Planowania Strategicznego – P5, SG WP, listopad 2009 r.

¹⁰ *Wizja Sił Zbrojnych RP 2030*, maj 2008 r., s. 24.

¹¹ Przykładowo w tym kontekście ważnym zadaniem jest sformowanie eskadry działań specjalnych. Przedsięwzięcie to wynika z przyjętych zobowiązań sojuszniczych oraz potrzeb narodowych związanych ze wsparciem Wojsk Specjalnych w misjach i operacjach poza granicami kraju. DWS: podkreślał to gen. Potasiński w sprawozdaniu z wizyty w USSOCOM.

- *przygotowanie dowództw i jednostek wojskowych wydzielanych do NATO i UE oraz deklarowanych do udziału w misjach międzynarodowych;*
- *osiąganie wysokiego poziomu interoperacyjności w ramach NATO, w obszarach kluczowych systemów funkcjonalnych sił zbrojnych;*
- *dostosowanie zasobu infrastruktury wojskowej do potrzeb profesjonalnych sił zbrojnych.*

Uznanie, że Wojska Specjalne mają odegrać czołową rolę w ramach współpracy z NATO i UE oraz uczestniczyć w operacjach pod ich auspicjami, jednoznacznie powoduje, iż muszą one być tworzone na podstawie procedur NATO. Dotyczy to głównie rozwiązań wprowadzonych w oparciu NATO SOF oraz dokumenty MC 437/1 – polityka operacji specjalnych (ang. *Military Committee Special Operations Policy – MCSOP*) oraz doktryna połączona AJP 3.5¹². Zwłaszcza ten ostatni dokument określa w sposób szczegółowy zakres podejmowanych przedsięwzięć. Podstawową zasadą SOF jest zcentralizowane planowanie i zdecentralizowana realizacja operacji. Dyrektywy SOF w zakresie misji muszą być na tyle elastyczne, żeby umożliwiły odpowiednie reagowanie na zachodzące zmiany w sposobie działania przeciwnika oraz zawierały niezbędne pełnomocnictwa do korygowania planu SOF w zależności od zmieniających się warunków podczas trwania misji. Państwa spełniające kryteria MC 437/1 mogą zostać wyznaczone do wydzielenia siły do NATO SOF. Przedmiotowe kryteria obejmują:

- (1) prowadzenie rozpoznania specjalnego, akcji bezpośrednich oraz wsparcia militarnego przez cały okres zaangażowania w operację;
- (2) posiadanie zadaniowych zespołów bojowych (ang. *Special Operations Task Group – SOTG*) składających się z:
 - (a) dowództwa, mającego w swoim składzie komórki sztabowe spełniające funkcje od J1 do J6,
 - (b) podporządkowanych grup specjalnych (ang. *Special Operations Task Unit – SOTU*),
 - (c) pododdziałów wsparcia bojowego (ang. *Combat Support – CS*),
 - (d) elementów zabezpieczenia logistycznego (ang. *Combat Service Support – CSS*);
- (3) prowadzenie przenikania oraz odzyskiwanie z rejonu działania podległych elementów, w miarę możliwości z wykorzystaniem własnych środków transportu;
- (4) zapewnienie łączności wewnętrznej SOTG przy wykorzystaniu środków o niskim stopniu wykrywalności;
- (5) zapewnienie wsparcia bojowego i logistycznego grupom specjalnym działającym w środowisku wrogim, nieprzyjaznym lub wrażliwym politycznie;
- (6) zapewnienie informacji rozpoznawczych oraz utrzymanie dowodzenia i kontroli nad działającymi elementami SOF;
- (7) prowadzenie procesu planowania operacyjnego;
- (8) prowadzenie działań jako część CJFSOCC;
- (9) zerwanie kontaktu bojowego oraz wyjście z walki unikając przeciwnika;

¹² W trakcie prowadzenia analiz był dostępny draft ratyfikacyjny Nr 1 z 2008 r.: ALLIED JOINT DOCTRINE FOR SPECIAL OPERATIONS is a NATO/PfP UNCLASSIFIED publication. The agreement of NATO nations to use this publication is recorded in STANAG 2523.

- (10) posiadanie zdolności do szybkiego użycia zgodnie z opracowywanymi harmonogramami;
- (11) prowadzenie działań samodzielnie lub wspólnie z siłami konwencjonalnymi;
- (12) prowadzenie operacji jawnych, niejawnych i dyskretnych;
- (13) zapewnienie ochrony wojsk własnych.
Państwo, które zadeklarowało osiągnięcie kryteriów określonych w MC 437/1 dla państwa ramowego (ang. *Framework Nation – FN*) dla NATO SOF, musi spełnić poniższe wymagania:
- (14) wydzielić i utworzyć dowództwo komponentu szczebla CJTF/DJTF¹³ (przy międzynarodowej, połączonej strukturze sztabowej) zdolne do dowodzenia od 4 do 6 grupami specjalnymi/lotniczymi grupami specjalnymi (ang. *Special Operations Air Task Groups – SOATGs*);
- (15) posiadać zdolność do sprawowania funkcji sztabowych od J1 do J8;
- (16) dowodzić lotnictwem SOF samodzielnie lub poprzez Wielonarodowe Połączone Dowództwo Lotnictwa Wojsk Specjalnych (ang. *Combined Joint Special Operations Air Command – CJSOAC*);
- (17) zapewnić komponentowi CJFSOCC jednostkę taktyczną lotnictwa lub śmigłowców;
- (18) posiadać zdolności do planowania wyprzedzającego oraz planowania w ograniczonym czasie;
- (19) prowadzić na szczeblu operacyjnym, integrować środki i sensory systemu ISTAR (ang. *Intelligence Surveillance Target Acquisition and Reconnaissance*) oraz elementy rozpoznania osobowego (ang. *Human Intelligence – HUMINIT*) do planu zbierania informacji na szczeblu teatru działań;
- (20) zapewnić bezpieczeństwo prowadzonej operacji w ramach OPSEC (ang. *Operations Security*) zawierające restrykcyjne procedury dotyczące operacji SOF;
- (21) rozwinąć, zarządzać oraz nadzorować system C2IS (ang. *Command and Control Information Systems*) NATO do poziomu SOTG;
- (22) zapewnienie w razie konieczności ochrony CJFSOCC HQ;
- (23) być w gotowości do wydzielenia i skierowania elementów planistyczno-łącznikowych do dowództw szczebla operacyjnego (i innych komponentów) w fazie inicjacji planowania operacyjnego NATO;
- (24) być w gotowości do koordynacji zabezpieczenia logistycznego podporządkowanych zespołów zadaniowych.

Drugim czynnikiem determinującym strukturę organizacyjną oraz zadania Wojsk Specjalnych są interesy narodowe. Polska przedstawiła je w listopadzie 2002 roku, w trakcie praskiego szczytu NATO¹⁴. Rzeczpospolita zaproponowała uznać Wojska Specjalne za „polską specjalność” w Sojuszu. Deklaracja ta doczekała się formalnej implementacji w „Programie

¹³ CJTF – *Combined Joint Task Force*, DJTF – *Deployable Joint Task Force* (element wydzielany z CJTF na potrzeby misji NRF).

¹⁴ Zobowiązania praskie w dziedzinie zdolności (PCC) – dotyczyły również zwiększenia zdolności Sojuszu do działania przeciwko terroryzmowi. Przyjęty zakres określa cztery kategorie możliwego zaangażowania wojskowego: antyterroryzm; zarządzanie konsekwencjami ataku; przeciwostronizm i współpraca wojskowa.

Rozwoju Sił Zbrojnych RP w latach 2007-2012”¹⁵. W następstwie powyższych postanowień Polska, Stany Zjednoczone, Holandia i Norwegia przedłożyły Radzie Sojuszu Północnoatlantyckiego (15 maja 2006 roku) inicjatywę w sprawie Sił Specjalnych Sojuszu – *Special Operations Forces Initiative*. Postulowano także zwiększenie potencjału Wojsk Specjalnych oraz powołanie instytucji sojuszniczych zdolnych do koordynacji rozwoju i wykorzystania Sił Specjalnych na poziomie strategicznym. Zgodnie z przedłożonym dokumentem podczas szczytu NATO w Rydze w 2006 roku dokonano uzgodnień w sprawie wcielenia w życie tej inicjatywy – *NATO Special Operations Forces Transformation Initiative* (NSTI), w której rezultacie powstało Centrum Koordynacyjne Sił Operacji Specjalnych NATO (NSCC), wspierane przez elitarną grupę doradców SAG (Senior Advisory Group)¹⁶.

Oceniając proces budowy Dowództwa Sił Specjalnych, należy stwierdzić, że Ministerstwo Obrony Narodowej oparło się na zapisach następujących dokumentów doktrynalnych:

- MC 437/1 – „Polityka NATO w zakresie operacji specjalnych”;
- AJP 3.5 – „Doktryna Połączonych Operacji Specjalnych (*final draft*)”;
- „Doktrynie Operacji Specjalnych Unii Europejskich – EU SOF”.

W trakcie podjętych działań właściwie zdefiniowano obszary i określono podstawowe wymogi istotne dla wywiązania się z deklaracji narodowych i spełnienia naszych narodowych ambicji. Wojska Specjalne realizują „Planu Rozwoju”, który umożliwi osiągnięcie pełnej zdolności operacyjnej (FOC)¹⁷. Uznać należy, że również zadania Wojsk

¹⁵ *Wojska Specjalne, Żandarmeria Wojskowa i geografia wojskowa polskimi obszarami specjalizacji w NATO* [w:] *Program Rozwoju Sił Zbrojnych RP na lata 2007–2012*.

¹⁶ The NATO SOF Coordination Centre (NSCC) was established at NATO's 2006 Riga Summit as the central feature of the NATO Special Operations Force (SOF) Transformation Initiative (NSTI). Its purpose is to provide an Alliance Framework for enhancing the capacity of Special Operations Forces from twenty contributing nations to work together on the battlefield by establishing common training and education programs and by fostering interoperability among the Special Operations Forces of Alliance members. The NSCC has grown rapidly as a result of the heightened importance of Special Operations Forces in the twenty-first-century security setting, in particular in Afghanistan. Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) leaders have created a Senior Advisory Group (SAG) to advise and support the NSCC leadership. IFPA is playing a catalytic role in developing this SAG. Dr. Jacquelyn K. Davis, Executive Vice President at IFPA, chairs the SAG, which includes distinguished membership from the United States and other NATO member countries. In support of the NSCC, IFPA is a major contributor to the Rapid Strategic Assessment project, which works with NSCC in carrying out its core missions: to develop and expand NATO SOF capabilities and capacity; to synchronize NATO SOF activities; to facilitate NATO SOF combat employment; and to recommend short-, mid-, and long-range strategies that synchronize NSCC efforts with U.S. government and NATO policy. The overall objective of the project is to assess, recommend, and establish mechanisms and metrics for measuring the effectiveness of the NSCC. The assessments and recommendations will be used both as a strategic roadmap for the NSCC and to brief U.S. and NATO military and civilian leadership about the NSCC and its effectiveness. They will also be submitted for inclusion in national security strategic planning of the United States and other NATO members. The SAG membership as of this date is listed below. The SAG membership for 2009-2010 includes representation from the United States, the United Kingdom, France, Poland, Italy, Denmark, Norway, the Netherlands, Romania, and Germany. <http://www.ifpa.org/currentResearch/researchPages/NSCC.htm>.

¹⁷ Przyjmuje się, że do kryteriów FOC muszą być włączone szczegółowe wymagania (*requirements*) do kompleksowego osiągnięcia gotowości do odegrania roli państwa wiodącego (*Framework Nation*) w dowództwie odpowiedzialnym za prowadzeniu sojuszniczych operacji specjalnych. Osiągnięcie tych zdolności przez Wojska Specjalne wymaga weryfikacji planów rozwoju w kontekście budowy szczegółowej *Mapy Drogowej* z wyznacznikami jakościowymi i ilościowymi w odniesieniu do kryteriów głównych.

Specjalnych określone zostały w opartym na „Doktrynie Połączonych Operacji Specjalnych NATO” (AJP 3.5)¹⁸ dokumencie „Operacje Specjalne”¹⁹. Za istotne i właściwe rozwiązanie uznać należy także deklaracje MON o przyjęciu Celów Interoperacyjności Sił Zbrojnych: nr L0035/08, L0035/09, L0035/10, L0035/11 i L0035/12, których realizacja umożliwi osiągnięcie roli państwa wiodącego w zakresie operacji specjalnych i zdolności do prowadzenia oraz kierowania operacjami specjalnymi na teatrze działań.

2. Warunki realizacji założonej misji Wojsk Specjalnych

Uznając, że sposób organizacji Dowództwa Wojsk Specjalnych umożliwia realizację zadań wynikających z pełnienia przez Polskę funkcji państwa ramowego, a planowana struktura organizacyjna odpowiadają potrzebom oraz możliwościom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ich ostateczny kształt dostosowany zaś jest do standardów NATO, wskazać należy także obszary istniejących zaniedbań. Dotyczą one przede wszystkim sposobu osiągnięcia zadeklarowanych przez państwo polskie zdolności określonych standardami Paktu Północnoatlantyckiego. Za najważniejszy i niezbędny w procesie budowy Sił Specjalnych wymóg trzeba uznać osiągnięcie wymogów określonych we „Wspólnej Wizji Operacyjnej”²⁰. Są to wytyczne, dzięki którym możliwe jest dokonanie analizy potrzeb w kontekście udziału Wojsk Specjalnych w Siłach Odpowiedzi NATO. Za ich pomocą definiuje się także wymagany poziom zdolności operacyjnych Wojsk Specjalnych²¹. Odwołując się do metodologii

¹⁸ *Allied Joint Doctrine for Special Operations* (AJP-3.5). Doktryna zawiera wytyczne do prowadzenia sojusznicznych połączonych operacji specjalnych w szerokim spektrum konfliktów. Charakteryzuje sojuszniczne siły operacji specjalnych (ang. *Special Operations Forces* – SOF), ich zadania oraz zasady dowodzenia i kontroli nad sojusznicznymi połączonymi SOF. Ma dostarczyć dowódcy sojusznicznych połączonych operacji specjalnych wskazówek oraz informacji potrzebnych przy dokonywaniu wyboru misji dla SOF

¹⁹ Jest on przeznaczony dla Sił Zbrojnych RP i przedstawia zbiór zasad umożliwiających wkomponowanie operacji specjalnych w narodowe i sojuszniczne operacje połączone oraz realizowanie samodzielnych operacji specjalnych przez Wojska Specjalne. Zob. Operacje Specjalne D/3.5 Sygn. (Wersja Robocza – grudzień 2010), Ministerstwo Obrony Narodowej, Sztab Generalny WP, Kraków 2009.

²⁰ W pakiecie inicjatyw w zakresie transformacji zdolności obronnych NATO zawarto zapis dotyczący poprawy jego zdolności operacyjnych. Przyjęta Wspólna Wizja Operacyjna (*Common Operational Vision*), odnosi się do czterech kluczowych obszarów decydujących o powodzeniu operacji: **mobility** – zdolność do rozmieszczenia oraz przemieszczania się sił w regionie konfliktu; **effective engagement** – skuteczność w realizacji misji przy uwzględnieniu użycia różnych zasobów; **survivability** – odporność na zagrożenia (broń masowego rażenia, terroryzm, ataki elektroniczne); **sustainability** – zapewnienie siłom możliwości rotacji i wsparcia logistycznego. Według poglądów UE przyszłe Siły Zbrojne powinny się charakteryzować zdolnością do współdziałania (**synergy**), sprawnością (**agility**), możliwością wyboru środków działania (**selectivity**) oraz zdolnością do podtrzymywania operacji (**sustainability**).

²¹ ACO FORCE STANDARDS (AFS) Volume X and XI SOF, NSCC, Biennial Review: The purpose of the broader AFS is to determine a set of forces standards in the operational, procedural, material and technical fields and performance criteria. The AFS establish a common foundation for training and exercises in peacetime and employment of units allocated to NATO. The AFS enable SACEUR and his subordinate commanders to evaluate forces and headquarters (HQ). Furthermore, the AFS support the integration of new member nations by providing longterm development goals for their forces. The multiple volumes that comprise these standards are the purview of SHAPE and Allied Command Operations (ACO). SACEUR delegated authority for the NSCC to develop NATO SOF specific volumes X and XI on 14 April 2009 with a tentative suspense of December 2009.

SHAPE DHQTF, kluczowym czynnikiem jest umiejętność planowania (obecnie EBOA) i prowadzenia działań wraz z niezbędnym wsparciem CS oraz CSS, umożliwiającym ich prowadzenie. Sumaryczne wnioski z analizy otoczenia i sytuacji wewnętrznej Wojsk Specjalnych pozwalają na określenie tzw. „luk strategicznych” w zasadniczych obszarach, które są definiowane jako ograniczenia, skutkujące niedostosowaniem Wojsk Specjalnych do standardów przyjętych w NATO i UE. Ograniczają one możliwości operacyjnego rozwinięcia Wojsk Specjalnych i wymiennie wpływają na zdolności do prowadzenia operacji specjalnych przez Siły Zbrojne RP. W celu eliminowania ograniczeń rekomenduje się stosować metodę osiągania zdolności według standardów NATO. Wspomniana metoda formowania odnosi się do osiągania wymaganych zdolności w dowództwach kandydujących do struktury sił NATO w różnych kategoriach i gotowości²². Metoda powstała w rezultacie badania doświadczeń pracy Zespołu Zadaniowego Mobilnych Dowództw SHAPE (Deployable Headquarters Task Force – DHQTF) oraz weryfikacji rezultatów badań naukowych interoperacyjności i standaryzacji w strukturze dowodzenia i strukturze sił NATO²³. W metodzie zaprezentowano interdyscyplinarne podejście do problemu wymagań (kryteriów) operacyjnych w kontekście poszukiwanych zdolności, określonych celami SZ. W metodzie proponuje się przyjęcie uniwersalnego algorytmu postępowania, podkreślając, że uzyskiwane rezultaty formowania za pomocą tej metody wielokrotnie weryfikowano w działaniach dowództw w ćwiczeniach o różnych scenariuszach oraz w rozwinięciu operacyjnym w rejonach konfliktów zbrojnych (ISAF). Metoda została opublikowana w pracy naukowo-badawczej, będącej podręcznikiem akademickim AON²⁴.

W przypadku korzystania z metody przez Dowództwo Wojsk Specjalnych proponuje się powołanie interdyscyplinarnego Zespołu Autorskiego (zadaniowego) w celu skatalogowania i usprawnienia prac związanych z uzyskiwaniem ustalonych w kryteriach zdolności oraz zweryfikowania koncepcji „Mapy Drogowej” dla osiągnięcia wymagań sprecyzowanych w celach SZ i innych dokumentach. Wymagania wynikające z dokumentów normatywnych SOF NATO (NSCC), zadania zawarte w rozkazie organizacyjnym DWS oraz doświadczenia kadry zgromadzone w trakcie służby na stanowiskach międzynarodowych w strukturach dowodzenia i sił NATO są podstawą opracowania takiej koncepcji. Wymagania ogólne, oprócz szczegółowych standardów ACO NFS V X i V XI, są zawarte w Anek-

VOLUME X: The purpose of Allied Command Operations Forces Standards (AFS) Volume X – Special Operations Forces (SOF) is to amplify the AFS Volume I-General, to identify and set additional standards, specifically designed for Special Operations Forces (SOF) operating under a NATOled joint force.

VOLUME XI: This document establishes policy, standards, procedures and criteria for scheduling, conducting and reporting SOF Evaluations (SOFEV AL) of HQs (CJFSOCC) and units (SOTGs and SOTUs). HQ SOFEV AL will be conducted on a multinational level (SHAPE J7/NSCC), while Unit SOFEV ALs will be conducted on a national level with the support of SHAPE J7/NSCC. This document is based upon and adapted from the AFS Volume 7 which covers Combat Readiness and Evaluation for NATO conventional/ general purpose forces.

²² M. Bieniek, *Metoda formowania korpusów Sił Szybkiego Reagowania NATO w aspekcie osiągania Kryteriów Operacyjnych*, rozprawa doktorska, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2006.

²³ J. Dereń, *Standaryzacja w Siłach Zbrojnych Sojuszu w aspekcie procesu planowania obronnego w NATO*, rozprawa doktorska, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2009.

²⁴ *Interoperacyjność i standaryzacja w NATO*, red. P. Sienkiewicz, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2008.

sach do NSCC NATO SOF Study²⁵. Decyzje NSCC będą wiążące dla DWS w odniesieniu do formy certyfikacji, natomiast wybór „sposobu” pozostanie w gestii „Framework Nation”.

Głównym celem zastosowania tej metody powinno być zidentyfikowanie i przyjęcie narzędzi do prowadzenia analiz i formułowania szczegółowych ocen w funkcjonalnych obszarach działalności dowództwa DWS (MSD) oraz SOCC (rozwijanego na Teatrze). Dotyczy to obszarów działania w MSD (np. planowanie EBOA) oraz dla SOCC HQ (CP) (CP Battle Rythm – C2 Cycle) w rejonie operacyjnego rozwinięcia (AOO) dokonana na podstawie porównania stanu faktycznego zdolności z wymaganiami zawartymi w kryteriach osiągnięcia zdolności operacyjnych – przejściowych (IOC) i pełnych (FOC) poddawanych certyfikacji. Formalno-prawną podstawą koncepcji są wszystkie dokumenty o zaliczeniu DWS do kategorii sił specjalnych (SOF) zgodnie z przyjętymi celami SZ²⁶.

Fakt zgłoszenia DWS do elitarnej stawki NATO SOF dowodzi o politycznej woli kierownictwa MON i SG WP w zakresie kreowania pozytywnego wizerunku polskiej polityki obronnej na arenie międzynarodowej i umacniania naszej wiarygodności wśród sojuszników w NATO. Oczekuje się, że konsekwencją podjętej decyzji będzie wspieranie procedur, działań i inicjatyw na szczeblu MON, SG WP, RSZ, ukierunkowanych na podjęcie skoordynowanych działań w celu ustalenia kluczowych przedsięwzięć dla osiągnięcia celu głównego tego historycznego przedsięwzięcia, jakim jest spełnienie wymagań stawianych przy osiągnięciu przejściowej (IOC)²⁷ i pełnej gotowości operacyjnej (FOC)²⁸.

Zanim to nastąpi, DWS stanie przed pierwszym odpowiedzialnym zadaniem, czyli korygowaniem szczegółowego planu przygotowań DIP²⁹ niezbędnego do wdrażania wymaganych kryteriów operacyjnych MTC³⁰. Jest wskazane i konieczne, aby plan uzyskał akceptację zespołu (NATO SOF), który będzie certyfikował DWS (SOCC). O akceptacji planu zadecyduje przedstawienie przekonującego harmonogramu osiągnięcia wymaganych kryteriów operacyjnych, niezbędnych do certyfikacji DWS jako (Ramowego) Dowództwa do rozwinięcia CJSOCC w rejonie operacji.

²⁵ NSCC, NATO SOF Study, Annex A – C, 4 December 2008.

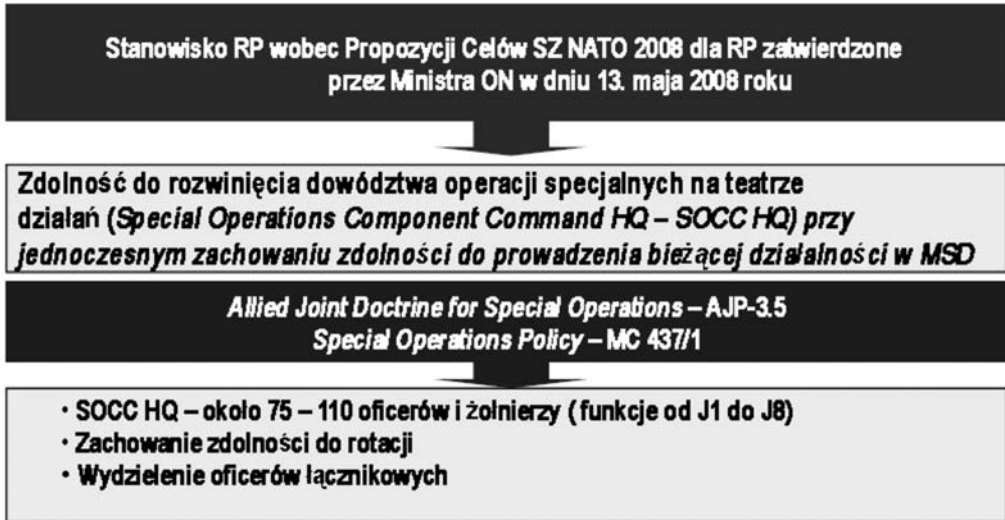
²⁶ Nr L0035/08, L0035/09, L0035/10, L0035/11 i L0035/12.

²⁷ IOC – *Initial Operational Capability*. IMS-144, NFS Definition of IOC & FOC and transition of the Agreed Military Criteria for HRF/FLR HQs, 20 Feb 01.

²⁸ FOC – *Final Operational Capability*, to samo źródło jak powyżej. Przyp. autora.

²⁹ DIP – *Detail Implementation Plan*.

³⁰ MTC – *Military Translated Criteria*. IMS-950-00 Military Criteria for HRF & FLR HQs, 15 Sep 00.

Schemat 1. Osiągnięcie zdolności uzasadnione wymaganiami „obsady etatowej”

Źródło: DWS prezentacja nt. osiągnięcie zdolności 2009.

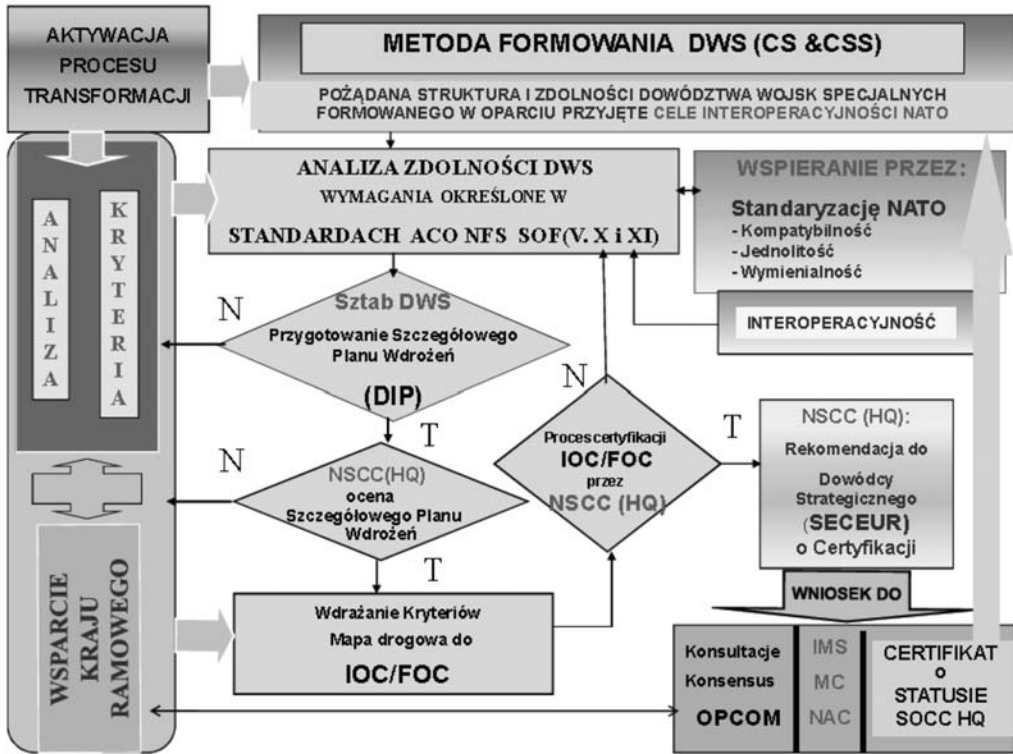
Za kluczowe działania wspierające certyfikację należy uznać:

- doskonalenie standardowych i specjalistycznych MOU/TA i towarzyszących im innych istotnych dokumentów, porozumień i uzgodnień wynikających z NATO SOFA i Protokołu Paryskiego oraz porozumienia z Ottawy w zakresie przejmowania dowodzenia na teatrze działań, jako potencjalne państwo ramowe (*Framework Nation*);
- troskę DWS o ciągłą wysokiej jakości obsługę (specjalistyczny angielski) prawną (ROEs do OPP, *national caveats, collateral damage*, MOU, TA itp.);
- „badanie środowiska SOF”, które kraje byłyby zainteresowane wydzieleniem i na jakie stanowiska specjalistów do SOCC, biorąc pod uwagę prawdopodobny rejon rozwinięcia SOCC.

Należy podkreślić, iż odpowiedzialność, niezawodność, gruntowna teoretyczna wiedza i praktyczne doświadczenie na temat formacji WS oraz dyspozycyjność wszystkich tych, tórz będą brać udział we wspomaganie procesu decyzyjnego, zdecydują o powodzeniu projektu³¹.

³¹ Podkreślał to gen. Potasiński. Oto fragment wywiadu dla „Polski Zbrojnej”. POLSKA ZBROJNA: Czy ubywanie wartościowych komandosów nie wiąże się ze zbyt małym wynagrodzeniem? Ci operatorzy częściej niż inni żołnierze narażają przecież życie... Czy nie powinni zarabiać lepiej? WŁODZIMIERZ POTASIŃSKI: Może to źle zabrzmie, ale nie do końca jest tak, że powinni zarabiać lepiej. Do Wojsk Specjalnych na całym świecie nie pozyskuje się ludzi dlatego, że tam się dobrze zarabia. Żadne pieniądze nie zrekompensują poświęceń i wysiłku komandosów. Chętnych do nas muszą przyciągać niekonwencjonalne metody działania – możliwość przeżycia niebanalnej przygody i służba wśród najlepszych. Jestem przekonany, iż motywacja do bycia żołnierzem Wojsk Specjalnych zbudowana na oczekiwaniach materialnych nie umożliwia nawet pozytywnego zakończenia selekcji. Żołnierz powinien przychodzić do nas nie dlatego, że zarobi, ale dlatego,

Schemat 2. Algorytm metody formowania Dowództwa Wojsk Specjalnych (osiągnięcie zdolności)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Dereń J., *Standaryzacja...*, op. cit.

Przewidując rozległy kompleks problemów, które będą do rozwiązania w tym obszarze, należy podkreślić, że jakiegokolwiek wdrożenia, działania czy kontrakty na zakup sprzętu muszą być zgodne z wymogami i standardami NATO. Właściwa zaś znajomość kryteriów będzie podstawą do zajęcia się wytyczeniem ścieżek krytycznych w „Mapie Drogowej” do IOC/FOC. Metodę działania (algorytm postępowania) przedstawia na schemat 2.

że czuje, iż urodził się żołnierzem, że to kocha. Słowem, żołnierze starają się o przyjęcie i później walczą w naszej formacji po to, aby w niej być, a nie dla pieniędzy. http://www.polska-zbrojna.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=3095.

Schemat 3. Harmonogram osiągnięcia IOC/FOC dla celów interopearyczności

Lp	Przedsięwzięcie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Osiągnięcie zdolności									
1	Rozwinięcie Sojuszniczego Dowództwa Operacji Specjalnych na teatrze działań				IOC		FOC		
2	Zdolność do rozwinięcia systemu dowodzenia na teatrze działań				IOC		FOC		
3	Zdolność do rozwinięcia systemu logistyki na teatrze działań				IOC		FOC		
4	Zdolność do lotniczego zabezpieczenia i wsparcia						IOC		FOC
5	Skierowanie Zadaniowego Zespołu Bojowego (Lądowego) na teatr działań			IOC	FOC				
6	Skierowanie Zadaniowego Zespołu Bojowego (Lądowego) na teatr działań			IOC	FOC				
7	Skierowanie Zadaniowego Zespołu Bojowego (Mbrskiego) na teatr działań	IOC			FOC				

Źródło: DWS prezentacja nt. osiągnięcia zdolności 2009.

Szczegółowa analiza wojskowych wymagań operacyjnych koniecznych do osiągnięcia zdolności do przejęcia roli państwa wiodącego w rozwinięciu wielonarodowego połączonego dowództwa operacji specjalnych na teatrze działań jest konieczna do wywiązania się z terminów przedstawionych na schemacie 3. Jest ona warunkiem „zaliczenia” IOC (stacycznej) i FOC (stacycznej i dynamicznej) i powinna być źródłem danych dla procesu decyzyjnego na temat struktury organizacyjnej dowództwa CJSOCC i jego elementów funkcjonalnych. Rekomenduje się, że przed IOC/FOC należy spełnić wymagania na:

- Dostępność do portów (lotniczych i morskich, zasadniczych i alternatywnych) w ramach określonych norm czasowych – z niezbędną infrastrukturą do przebazowywania mobilnych elementów (CP/C2 Dowództwa DWS (CS & CSS). (MOU/TA, kontrakty, harmonogramy, procedury itd.).
- Wdrożenie zgodnych ze standardami NATO zintegrowanych Systemów Łączności i Informatyki (C2IS) – stacjonarnej w miejscu stałej dyslokacji i mobilnych polowych węzłów łączności (potężne koszty).
- Posiadanie dostępu do strategicznych środków transportu zdolnych do przewozu infrastruktury polowej (kontenery, palety, trajlery, ciągniki, sprzęt załadowniczy itd.).
- Posiadanie zintegrowanej bazy magazynowej umożliwiającej przechowywanie i podejmowanie elementów polowych stanowisk dowodzenia (opcjonalny wybór – ADP).
- Posiadanie certyfikowanych organicznych jednostek (Command Forces oraz CS & CSS) wsparcia i zabezpieczenia działań bojowych, które muszą posiadać możliwości przemieszczania tak jak polowe Stanowiska Dowodzenia.

- Przygotowanie planów operacyjnych do ćwiczeń w scenariuszach HIC i CRO (PSO) jako Dowództwo SOCC oraz w operacjach w ramach koncepcji CJTF.
- *Mission tailored* i *modular-funtional approache* – struktura organizacyjna Dowództwa jest jednym z najbardziej skomplikowanych wymagań podczas procesu formowania Dowództwa, a w dalszym przedziale czasowym określenia parametru „HQ Robustness”³², definiowanego jako możliwość wyznaczenia z PE na CE w odniesieniu do wykonania jak najbardziej skomplikowanej misji (HIC-CRO), a mierzonego procentowym udziałem etatów PE do etatu CE.

W teorii sztuki wojennej powszechnie się uznaje, że czynnik ludzki odgrywa zawsze najważniejszą rolę w osiągnięciu celu, a ma to szczególne znaczenie w działaniach ekstremalnych. Nie ulega wątpliwości, że za takie należy uznać cały proces formowania DWS i zdolności wydzielania SOCC. Na podstawie zebranych doświadczeń należy przyjąć, że osiągnięcie zdolności w RSZ, jakim są Wojska Specjalne, nie jest zwykłym administracyjnym procesem, dlatego nadrzędny jest dobór kadry o wysokim morale oraz doskonałych kwalifikacjach specjalistycznych i językowych, zdolnej do poświęceń i przetrwania w ostrym reżimie przez okres przygotowań do/i w czasie zdawania IOC/FOC. Z udziału w odbytych IOC/FOC w składzie Zespołu DHQTF dla Dowództw z sił NATO (GRF (L) oraz NRF wynika, że jest to czynnik nie do przecenienia, i w końcowej fazie to być może on zadecyduje o osiągniętych rezultatach.

Zakończenie

Z narodowych dokumentów doktrynalnych i normatywnych wynika, że rozwój zdolności Wojsk Specjalnych jest istotnym elementem w planach rozwoju struktury sił zbrojnych i należy do strategicznych priorytetów, gdyż wpływa na osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych, w realizacji postanowień dotyczących obrony narodowej oraz na uzyskanie politycznego poziomu ambicji w sferze bezpieczeństwa.

Wojska Specjalne – ze względu na unikalne cechy czynnika ludzkiego oraz dysponowanie zaawansowanymi technologiami – są dla sił zbrojnych swoistego rodzaju liderem transformacji, rozumianej jako proces ciągłego dostosowywania sił zbrojnych do zmian zachodzących w środowisku bezpieczeństwa. Jako proces ciągły i innowacyjny transformacja wymaga nowego myślenia, którego istotą jest zmiana podejścia do sił zbrojnych z ilościowego, tj. realizacji zadań przez struktury, na jakościowe, tj. realizację zadań przez zdolności.

Zasadniczym celem transformacji jest bowiem osiągnięcie przez siły zbrojne, a w nich Wojska Specjalne, pożądaných zdolności operacyjnych rozumianých jako możliwość zrealizowania określonego wariantu działania lub osiągnięcia określonego celu³³.

Rozwijanie pożądaných zdolności odbywa się poprzez opracowanie i wdrożenie doktryn, kształtowanie organizacji, zapewnienie szkolenia, dostarczenie techniki, kreowanie przywództwa, dobór personelu (kadr), zbudowanie infrastruktury i osiągnięcie interope-

³² The NATO Military Command Structure – MC 324/1, MD, 16 May 03.

³³ Departament Transformacji MON: http://www.dt.wp.mil.pl/pl/63_78.html (dostęp 23.01.2009).

racyjności. Powyższe elementy kształtują zdolność i są określane mianem komponentów (obszarów funkcjonalnych) zdolności.

Współczesne siły zbrojne muszą dysponować zdolnościami niezbędnymi nie tylko do zdobycia przewagi w klasycznie rozumianym konflikcie zbrojnym, ale i do udziału w operacjach ekspedycyjnych czy operacjach reagowania kryzysowego. Szerokie spektrum misji i zadań sprawia, że przed siłami zbrojnymi stoi wiele trudnych wyborów dotyczących znalezienia proporcji w zakresie budowania pożądanych zdolności operacyjnych. Takie ujęcie powoduje, że transformacja jest procesem długofalowym i złożonym, odnoszącym się do wszystkich obszarów funkcjonowania sił zbrojnych i ich otoczenia. Co więcej musi ona uwzględniać uwarunkowania polityczne, ekonomiczne, społeczne i prawne, licząc się z tym, że zmiana jednego z nich pociąga za sobą zmiany w pozostałych. Dlatego też istota transformacji polega na gromadzeniu wiedzy i zdobywaniu doświadczeń, które służą poszukiwaniu i wprowadzaniu innowacyjnych rozwiązań.

Zgodnie z zasadami o cywilnej kontroli nad armią decyzje o wyborze priorytetów wśród obszarów decydujących o systemie bezpieczeństwa państwa należą do polityków, natomiast osiągnięcie zdolności decydujących o urzeczywistnieniu wskazanych priorytetów – do wojskowych, co stanowi motyw zakończenia w *Studium...* opracowanym przez zespół autorski:

Cele i zakres działań Wojsk Specjalnych powinny być pochodną wynikającą ze strategicznych oraz politycznych uwarunkowań bezpieczeństwa Polski oraz ich miejsca i roli w systemie bezpieczeństwa państwa. Należy zaznaczyć, że nie tylko liczebność i struktura, ale również i umiejscowienie Wojsk Specjalnych w systemie bezpieczeństwa państwa decydują o możliwościach wykorzystania działań specjalnych. Aby zapadające decyzje w tej sprawie były korzystne z punktu widzenia interesu państwa, a nie tylko poszczególnych resortów, i wpisywały się w koncepcję polityki bezpieczeństwa państwa, należy dołożyć starań, żeby kwestie Wojsk Specjalnych i zakres ich działań zostały uznane za oddzielny problem merytoryczny w ramach dyskusji o przyszłości polityki bezpieczeństwa i włączone do dyskusji na najwyższych szczeblach decyzyjnych. W innym przypadku zawsze będziemy mieli do czynienia z improwizacją decyzyjną, doraźnym działaniem organizacyjnym i mniej lub bardziej uzasadnionymi zmianami personalnymi. Oporając się na analizie doświadczeń Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Włoch, najbardziej odpowiednie wydaje się przyjęcie rozwiązania polegającego na usamodzielnieniu kompetencyjnym sił specjalnych w ramach sił zbrojnych. Takie rozwiązanie uniezależni Dowództwo Wojsk Specjalnych od ewentualnych „rozgrywek politycznych” wewnątrz SZ RP i Ministerstwa Obrony Narodowej. Umożliwi też zachowanie dużej samodzielności i niezależności działania³⁴.

Wzajemne zaufanie polityków i wojskowych w wywiązywaniu się z podjętych zobowiązań i realizacji postawionych zadań jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia przyjętych zadań dotyczących doskonalenia systemu bezpieczeństwa państwa. Zarówno w celach planów operacyjnych, dyrektywach armii amerykańskiej, kolebce nowoczesnej demokracji, jak i w NATO, powszechna jest myśl: ...*unity of command and of effort*. I jeszcze jedno, również w USA, gdzie bez wątplenia geopolityczne interesy sytuują działania nieregularne, a w nich na czołowym miejscu WS (SOF), wydano memorandum (Załącznik) do wódcy USJFC (Norfolk) na temat wizji *Irregular warfare* w związku z dyrektywą na ten te-

³⁴ *Studium Rozwoju Wojsk Specjalnych* – opracowanie wewnętrzne z 2008 r., s. 32.

mat *DoD Directive 3000.07*. W komentarzach redakcyjnych i na blogach pojawiło się wiele opinii ekspertów, w jednej z nich czytamy: *Dyrektywa Mika Vickersa nakłada obowiązki, zadana i czyni kierownictwo Ministerstwa Obrony odpowiedzialnym za działania nieregularne (czytaj Operacje Wojsk Specjalnych). Wszyscy podsekretarze w Pentagonie, RWiS, Dowództwa bojowe i Sztaby Połączone dostały swoją lekcję do odrobienia [...] Dyrektywa zdecydowanie przełamuje opory tych, którzy chcieliby schować ją do szuflady, gdyż każdy ma przydzielone obowiązki*³⁵.

**Achieving operational capacity by Special Forces Command
in the context of carrying out political goals specified
in the Security Strategy of the Republic of Poland
Summary**

The decision on the establishment of Special Forces Command was a result of an obligation undertaken by Poland during the NATO summit in Riga in 2006 to play a role of a framework state in special operations of the North Atlantic Treaty Organisation, as of 2011.

The way of its organisation enables the execution of tasks resulting from fulfilling this function by Poland and the planned organisational structure of Special Forces is optimal and meets the needs and possibilities of the Armed Forces of the Republic of Poland, whose final shape is adjusted to NATO standards. The problem, however, is the fulfilment of the allied and coalitional obligations in the area of achieving the declared capacities by the Special Forces.

³⁵ <http://smallwarsjournal.com/blog/2008/12/new-irregular-warfare-directiv/> (dostęp: 05.02.2009).